

Szellem a fazékból: Eszi, nem eszi

2015 október 11. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

• [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Fogadjunk, hogy nincs még egy nyelv a földön, amelynek az étkezés árnyalataira annyi változata volna, mint a magyarnak.

Nálunk az étkezés kultusza felülmúlja a szerelem jelentőségét is.

A magyar has felfalja szemével az asszonyt, megkívánja, mint a töltött galambot, és magáévá teszi, mint az ételt. Szavaink tükrözik gyomrunk lelkiállapotát is. Aki mindent befal, bezabál, belapátol, beburkol, betermel, annak farkasétvágya van. Az ilyen bend? elpusztítja, elvermeli az ennivalót, behajigálja a füle mögé, gazdája fal két pofára.

Nem véletlen nevezték a régiek a falánk embert belesnek. A „bélés” pocak, innen ered bélpoklos szavunk is. A mai szlengben a flamós vendég bélgép. Amikor töltekezik, a „gyomrát béleli”. Az ilyen gyomor habzsol, nyeli az ételt, mint kacska a nokedlit, három helyett eszik, jóllakik, mint a duda, a végén még a füle is kettéáll.

Egészen másként viselkedik, akinek nincs étvágya. Az csak eszeget, csipeget, turkál az ételben, belepiszkál, legy?ri a falatot. A nyelv az evés módját, s?t a társadalmi helyzetet is kifejezi. A csecsem? papizik, a kisgyerek hamizik, az öregember mammog, a vénasszony nyammog. Csokonai idejében a kosztos diák kosztolt. Esetleg szörcsölt. A mai fiatal halózik, abrakol, tápol, bepikköl, silózik. Illetve kluttyog, ibrikel, szlopál, ha nagyon szomjas, azaz porzik a veséje. A zabagép zabbant, a kajás kajol, a nevetlen csámcsog és lefetyel. A tévénez? majszol, nassol, csemegézik, rágicsál. A mai argóban a tarhonyaleves úttör?gombóc, a tarja csizmasarok vagy foghúzó, a párizsi szelet rántott felmosórongy, a sárgaborsó-f?zelék plakátragasztó vagy betonf?zelék, a zsírosdeszka proletárszendvics.

Ma már kevesen falatoznak jóíz?en, hiszen ahhoz bicska kell, szalonna, kenyér, vöröshagyma. Nem divat a lakmározás sem, és alig akad vendég, aki azért tér be egy étterembe, hogy ott „elköltse ebédjét”. Pedig ma is élnek sokan, akiknek keser? a falat, s olyanok is, akiknek nincs betev?jük sem. A nyelv jellemzi kedélyállapotunkat is. Aki reggel „a bablevesb?l jön”, feltehet?en bablevescsárdában (azaz kocsmában) járt. Az ilyen helyeken almás a hitel, a tejberizst „bébipörköltnek” nevezik, s ha az ember borsos számlát kap, jobban teszi, ha tejel, mintsem hogy kakaskodik, mert könnyen megy a lecsóba. Akit nem vernek cipóra, annak mákja van. Esetleg disznója. Aki mégsem hallgat a jó szóra, hanem újra elkolbászol, és csámcsogdáiban tölti az estét, az dinnye. F?het a feje, hogyan szabaduljon. Persze vannak, akik mindent el?re levajaznak, folyton a saját pecsenyéjüket sütik, hétf?n is nagykanállal esznek. Az ilyen emberre mondják: „Más abroszához törli a kését.” A középkori lakomákon mindenki a saját kését használta (csak a kanál volt közös), és étkezés végén néhányan beletörölték a késüket az asztalterít?be.

Ez a típus mindig mással kapartatja ki magának a gesztenyét a t?zb?l, mint La Fontaine meséjében a majom a macskával: utóbbinak csak kopog a szeme az éhségt?l. De mit reméljen, aki csak várja, hogy a sült galamb a szájába repül? Már Heltai Gáspár 1566-ban kiadott Száz fabulájában olvasható, hogy a szegényb?l könnyen lehet

gazdag és fordítva: „Ne várjad ez okáért a sült galambokat az égből a szájadba!” Persze nem csak a magyar volt ennyire naiv, a görögöknél sült fenyőmadár repült az ember szájába, a németeknél liba, a franciáknál pacsirta.

Mindenkinek ami jár. Eszi, nem eszi, nem kap mást. Ez a mondás Wacha Imre nyelvészünk szerint egy 1970-es évekből való viccből ered, azokból az időkből, amikor divat volt babkávét hazacsempészni. Kérdi a vámos a nyugati útról hazatérő cigányt: „Mi van a csomagban?” „Madáreleséget hozok a papagájnak.” A vámos kinyitja a csomagot, tele a borsó finom babkávéval. „Cigány, ezt nem eszi a papagáj!” „Eszi, nem eszi, nem kap mást!”

Vinkó József - www.valasz.hu

Szellem a fazékból - Gasztrotörténetek

Ínycsiklandó történetek a Magyar Konyha főszerkesztője, a Heti Válasz gasztronómiai rovatának szerzője, Vinkó József tollából.

Bolti ár: 3300 Ft

Kiadói akciós ár (20% kedvezmény): 2640 Ft

Heti Válasz Hűségprogram ár (40% kedvezmény) : 1980 Ft

Megjelenés: 2013 december

[ONLINE RENDELÉS](#)

A szerző ajánlása:

„Úgy lapozd ezt a könyvet, Kedves Olvasó, mintha épp csak bekukkantottál volna a konyhába, ahová az illatok csalogattak. Kíváncsi voltál, mi f? a fazékban. Óvatosan emeld meg egyik-másik fed?t, szimatolj be a süt?be, kóstold meg a mártást, vigyázz, meg ne égedd a nyelved. A fed? alól most nem illatok szállnak feléd, hanem ínycsiklandó történetek.”

Kiadói kedvezményes árusítás:**Heti Válasz Kiadó**

1027 Budapest, Horvát u 14-24., V. emelet.

Telefon: (061) 461-1400

Nyitva tartás: H-P: 8-16.30 óráig

E-mail: repcio@hetivalasz.hu

Tisztelt olvasók! Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkkal" a **Flag Polgári Magazin** facebook oldalát, a következ? címen: <https://www.facebook.com/flagmagazin>

- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Tisztelt olvasók!

Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkkal" a **Flag Polgári Magazin** Twitter oldalát a következ? címen: <https://twitter.com/syracuse73>. illetve a Facebook oldalát pedig az alábbi címen:

<https://www.facebook.com/flagmagazin>

- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Ajánló

